

van den dokter. Dit gaat vaak zeer vluchtig, want een druk bezige arts „heeft weinig belangstelling in het beschermen van den geldbeurs van rijke ziekenfondsen”. Men zou toch denken, dat iemand, die een verklaring afgeeft, waarbij vermogensbelangen van een ander, rijk of niet, zijn betrokken, gehouden is, die belangen te behandelen alsof het zijn eigene waren. Stelt men in die belangen niet genoeg belang om zich aan onaangenaamheden met zijn patiënten, mishandeling, of (zooals te Düsseldorf) een moordaanslag bloot te stellen, dan is dit zeer goed te begrijpen, maar dan moet men geen verklaringen afgeven.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE VERPLICHTE AANGIFTE DER BEROEPSZIEKTEN.

Naar aanleiding der ingezonden stukken betreffende de verplichte aangifte der beroepsziekten volgens art. 21 der arbeidswet en van het artikel van dr. G. W. BRUINSMA, zij het mij vergund eenige opmerkingen te maken.

Het schijnt mij toe, dat wij met deze réminiscensies, nadat de wet in het *Staatsblad* verschenen is, een vrij pover figuur maken en dat de wetgevende machten glimlachend zullen opkijken nu men komt met op- en aanmerkingen, nadat de acten gesloten zijn, en men alle gelegenheid, die er ruimschoots bestond, heeft laten voorbijgaan om kritiek te oefenen. In dit *Tijdschrift* hebben herhaaldelijk mededeelingen gestaan omtrent het ingediende wetsontwerp, de memorie van toelichting enz., maar geen enkel geluid werd vernomen, geen enkele bedenking geuit.

Welken indruk moet het nu toch wel maken, dat deze opmerkingen gemaakt worden, nu de wetgever daarmede geen rekening meer kan houden.

Doch er is meer, wat in deze stukken treft; wij hooren niets anders dan kleine formalistische bezwaren, terwijl aan de arbeidersklasse een wet gebracht wordt van zóó groote hygiënische en sociale beteekenis, als er zelden in het *Staatsblad* werd gebracht. De plaatsruimte, welke een ingezonden stuk biedt, laat niet toe, uiteen te zetten den grooten invloed van de uitoefening van het beroep op de gezondheid en het karakter van den mensch. De ziekmakende factoren, die zich bij de uitoefening van het beroep doen gelden, leeren wij meestal kennen, wanneer hetzij de specifieke beroepsziekten of de gevolgen bij niet specifieke beroepsziekten zijn opgetreden.

Om deze nadeelige gevolgen weg te nemen, om de volksgezondheid belangrijk te verbeteren, het sterftcijfer te doen dalen, moet men de frequentie der beroepsziekten en hun intensiteit behoorlijk kennen. De mortaliteitsstatistiek laat ons in den steek; de mijnworm, de subchronische loodvergiftiging, de glasblazershand enz. vinden wij in deze sterftestatistiek niet terug. Zoodra aan den wetgever blijkt, dat een of andere industrie ernstige gevaren oplevert voor de gezondheid, kan hij voorschriften uitvaardigen om deze nadeelige invloeden weg te nemen. Het is de plicht van de wetgevende macht, om, in het algemeen belang, maatregelen te nemen ter verbetering van de volksgezondheid en tot deze maatregelen behoort zonder twijfel de verplichte aangifte der beroepsziekten, welke in andere landen reeds is

ingevoerd. Zonder deze aangifte wordt de omvang van het kwaad, dat door de uitoefening van het beroep wordt aangericht, niet bekend en deze kennis is het fundament van de arbeidswetgeving en de fabriekshygiëne.

De geschiedenis heeft bewezen, dat wij er zonder de verplichte aangifte niet komen, dat integendeel herhaaldelijk beroepsvergiftigingen werden verzwegen uit vrees voor de zwaar drukkende hand van machtige patroons.

Of het beroepsgeheim wordt geschonden, daarover kunnen lange discussies, misschien van academisch belang, gehouden worden — dat echter ooit door dezen maatregel de belangen van patiënten geschaad worden, ontkennen wij zeer beslist en deze vrees wordt door de arbeiders geen oogenblik gedeeld.

Dat deze wet in de arbeidswet is opgenomen, heeft toch werkelijk geen beteekenis. Als staatsburger, en zeker als geneeskundige van den tegenwoordigen tijd, moeten wij kennen een wet, gericht tegen gevaarlijken arbeid, en de vergelijking, welke dr. BRUINSMA met spoorwegambtenaren trekt, gaat geheel mank, omdat kleurenblindheid van een machinist noodzakelijk tot ontslag moet leiden, indien deze afwijking ter kennisse gebracht wordt van de *patroons*, terwijl er geen sprake van is, dat een glasblazer wordt ontslagen, wanneer de geneesheer aan de *regeering* meldt, dat deze man lijdende is aan cataract.

Wij zijn het met dr. BRUINSMA eens, dat de geneesheer steeds meer zal geroepen worden om zijn steentje bij te brengen bij het treffen der maatregelen, om ziekten te voorkomen. Dit lijkt ons de meest dankbare taak, welke opgelegd kan worden, vooral wanneer zij niet gaat ten koste van de geneeskundigen, vooral wanneer de regeering het beginsel huldigt, de bewezen diensten te honoreeren. Van harte hopen wij, dat de geneesheeren krachtig zullen medewerken tot de uitvoering van deze belangrijke wetgeving.

Amsterdam, 4 Maart 1912.

L. HEYERMANS.

BRIEFWISSELING.

PORTRETTEN PROFESSOR PLACE.

Het hoofdbestuur der geneeskundige faculteit van het Amsterdamsch studentencorps bericht ons, dat het door de familie van wijlen prof. TH. PLACE in staat is gesteld reproducties te doen vervaardigen van het portret van Z.H.G. De oud-leerlingen, die hiervan een exemplaar wenschen te ontvangen, worden verzocht uiterlijk 14 dagen na verschijning van dit nummer een postwissel à 30 cent te zenden aan den abactis w. KOUWENAAR, *Ceintuurbaan 362 te Amsterdam.*

Voor de te Amsterdam gevestigde artsen zal het hoofdbestuur ter uitreiking der portretten zitting houden op Donderdag 21 Maart a. s. van 4—5 uur aan het Universiteitsgebouw Oudemanshuispoort.

Op de aanvraag dergenen, die de verzendingskosten voor het portret van prof. KUHN niet voldeden, zal geen acht worden geslagen. *Redactie.*